

KÖNYVEK KÖZÖTT

Krúdy Gyula: A cirkuszkirály

„Ismerd meg hazádat!” igazán nem újkeletű mozgalom. A turizmus sem azóta népszerű, mióta a személyautó majd minden családban megtalálható.

Krúdy Gyula diákkorában, a múlt század végén, talán még nagyobb izgalommal készültek a fiatalok egy-egy nyári turnéra, mint ma. A felderítésre kijelölt terület, távolság persze sokkal kisebb volt a mainál, hisz tutajon, gyalogosan, szekéren, gőzhajón, legfeljebb nagy ritkán vonaton tették meg az utat. A „feltérképezett” részt azonban sokkal alaposabban megismerték, mint mostanság. Meggyőződhetnek erről ti is, ha elolvassátok az író A cirkuszkirály című könyvét.

Olvadás közben végigutazhatunk képzeletben a Tiszán, kalandozhatunk a Kárpátok vadregényes tájain, bejárhatjuk a Szepességet – és az ország más részeit. A természet szépségei, a környék történelmi nevezetességei mind elvonulnak előttünk, közben érdekes embereket ismerünk meg, izgalmas eseményeket élünk át. A Szent Korona, Szent László, Búvár Kund történetén át Mátyás királyról, II. Rákóczi Ferencről szóló históriákig ível a változatos témák sora. De izgalmas élmény a korabeli hajózásról, sziklarobbantásról, az akkori mesterségekről és mesteremberekről is olvasni. Mert az utazó, hazánkat megismerni kívánó diákoknak akkoriban ilyesmiben is bőven volt részük. Biztosan felmerült bennetek a gondolat: nem lett volna jobb akkor diáknak lenni? Úgy vélem, a mai fiatalok élete is sok romantikát, kalandot és izgalmat rejtget, csak észre kell venni.

A nyári diáktúrákon kívül más témájú írásokat is találtak a kötetben. A címadó kisregény főhőse egy testvérpár: Kászoni Miklós és János. Ők is diákok, amikor megismerkedünk velük. Miklós kiváló tornász, de nehezen tanul, és mi tagadás, nem is nagyon szeret. János viszont megszállottja a tudományoknak, az iskola eminense. A hirtelen haragú Miklós apjának tett komoly fogadalma ellenére egy elkeseredett pillanatában felcsap cirkuszosnak. Mondhatom, igazán átlagon felüli kalandokban lesz a része, miközben artistaként utazgat Európa szerte. Hol nyomorban él, hol nem várt gazdagság és siker köszönt rá. Gyakran kerül életveszélybe is, amíg... De a többit olvassátok el!

A másik nagyobb terjedelmű írás: Liga Gida kalandjai. Hollandiában és a világ egyéb tájain. Ti aligha tudtok arról, hogy volt a történelmünknek olyan szomorú időszaka – sajnos nem is egyszer –, amikor a nagyon rosszul táplált szegény gyerekeket pár hónapra külföldre vitték „nevelőszülőkhöz”, hogy ott egy kicsit felerősítsék őket. Nem volt ám ez afféle vidám nyaralás! A gyerekek legtöbbször keményen meg kellett dolgozniuk azért, amit kaptak, amit rájuk költöttek. A Liga nevű szervezet intézte utaztatásukat, innen kapta a főszereplő az előnevét. Miközben Gida – és társai – hollandiai élményeit izguljuk-örüljük végig, egy picit az ottani étellel, szokásokkal is megismerkedünk.

Utazások és kamaszok. A kötet bármelyik írását olvassuk is, lényegében mindegyikben erről mesél Krúdy. És ennél vonzóbb, érdekesebb téma alig akad.